

Broj: **03/2**
Sarajevo, 19.7.2011.

PLAN RADA

Zajedničkog povjerenstva za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne агенције BiH u 2011. godini

Na osnovu Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj агенцији BiH, Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH, poslovnika oba doma Parlamentarne skupštine BiH i analize rada Komisije u 2010. godini, Povjerenstvo je sačinilo plan rada za 2011. godinu.

Osim navedenih pravnih propisa, Povjerenstvo je tokom pripreme plana vodilo računa o poštivanju principa definiranih odredbama Zajedničke vanjske i sigurnosne politike EU (CFSP), Zajedničke sigurnosno-obrambene politike EU (CSDP), obvezama koje je BiH preuzela potpisivanjem Sigurnosnih sporazuma sa NATO i EU, te EU i NATO standardima općenito, a naročito u pogledu demokratske kontrole nad obavještajno-sigurnosnim sektorom. Također, uzete su u obzir i obveze koje BiH ima kao potpisnica drugih međunarodnih sporazuma (sa OSCE-om, UN-om, itd.).

U skladu s navedenim, Povjerenstvo je u 2011. godini planiralo realizirati:

1. RAZMATRANJE MATERIJALA KOJI PROISTIČU IZ ZAKONOM UTVRĐENIH NADLEŽNOSTI

U skladu sa Zakonom o Obavještajno-sigurnosnoj агенцији BiH i Zakonom o zaštiti tajnih podataka BiH, Povjerenstvo bi u 2011. godini trebalo razmatrati slijedeće materijale:

a) Izvještaj o radu Povjerenstva u 2010. godini

Rok: srpanj

b) Plan rada Povjerenstva za drugu polovicu 2011. godine

Rok: srpanj

c) Godišnja platforma o obavještajno-sigurnosnoj politici Bosne i Hercegovine za 2011. godinu

Rok: srpanj

d) Izvješće ministra sigurnosti BiH o izdanim sigurnosnim dozvolama u 2010. godini

Rok : srpanj

e) Izvješće ministra obrane BiH o izdanim sigurnosnim dozvolama u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama BiH u 2010. godini

Rok : srpanj

f) Godišnje izvješće Ministarstva sigurnosti BiH o izvršenom operativnom i tehničkom nadzoru u oblasti zaštite tajnih podataka u 2010. godini

Rok: srpanj

g) Izvješće Ureda za reviziju BiH o provedenoj reviziji u OSABiH za 2010. godinu

rok: rujan

h) Izvješće generalnog direktora OSABiH o radu i troškovima Agencije u 2010. godini

Rok: rujan

i) Izvješće glavnog inspektora OSABiH o rješavanju žalbi podnesenih protiv Agencije, za period srpanj-prosinac 2010 i siječanj-lipanj 2011

Rok: rujan

j) Prijedlog proračuna OSABiH za 2012. godinu

Rok: rujan

k) Godišnje izvješće predsjedatelja Vijeća ministara BiH o aktivnostima Agencije za 2010. godinu

Rok: rujan

l) Informacija predsjedatelja Vijeća ministara BiH o zaključivanju sporazuma Obavještajno-sigurnosne agencije BiH s agencijama stranih država i institucijama stranih država i međunarodnim organizacijama u 2010. godini

Rok: rujan

m) prečišćeni tekst Zakona o OSABiH i Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH

Rok: listopad

n) izmjene i dopune Poslovnika o radu Povjerenstva

Rok: listopad

o) izmjene i dopune Pravilnika ZP OSA o pristupu, korištenju, čuvanju i zaštiti tajnih podataka, informacija i dokumenata

Rok: listopad

p) Plan rada Povjerenstva za 2012. godinu

Rok: prosinac

2. SJEDNICE POVJERENSTVA I RADNIH GRUPA

a) Redovne sjednice Povjerenstva

Zakonom o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH utvrđeno je da Povjerenstvo održava sjednice najmanje dva puta godišnje. Datumi održavanja sjednica bit će utvrđeni u skladu sa brojem, opsegom i datumom prispjeća materijala koji budu dostavljeni Povjerenstvu.

b) Zajedničke sjednice sa Zajedničkim povjerenstvom za obranu i sigurnost BiH

Analizirajući nadležnosti i dosadašnji rad ovih dvaju povjerenstava, evidentno je da postoji veliki broj pitanja iz domena nadzora koja se mogu riješiti samo zajedničkim naporima. To se naročito odnosi na pitanja iz oblasti nadzora nad provedbom Zakona o zaštiti tajnih podataka i nadzora nad vojno-obavještajnim sektorom, kao i uočenih nedostataka u suradnji između Ministarstva obrane BiH i Obavještajno-sigurnosne agencije BiH. Komisija je planirala održavanje barem jedne zajedničke sjednice sa ZP za obranu i sigurnost u 2011. godini, na kojoj bi trebalo jasnije definirati modalitete dalje suradnje. Točan termin bit će određen po izvršenim konsultacijama sa Zajedničkim povjerenstvom za obranu i sigurnost.

c) Sjednice Radne grupe za izradu Prijedloga zakona o parlamentarnom nadzoru

U skladu s nadležnostima Povjerenstva, parlamentarnom praksom zemalja članica EU, te vlastitim praktičnim iskustvima, Povjerenstvo je u ranijem sazivu (mandatni period 2006-2010) zaključilo da je potrebno što prije izraditi i usvojiti poseban zakon o parlamentarnom nadzoru.

Naime, odredbom članka 105. Zakona o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH utvrđeno je da je Vijeće ministara BiH dužno pripremiti i uputiti u parlamentarnu proceduru Zakon o parlamentarnom nadzoru u roku od tri mjeseca nakon uspostavljanja Agencije, a što je propustilo učiniti (Podsjećanja radi, OSABiH je uspostavljena 2004. godine). Imajući u

vidu ogroman zaostatak u ispunjavanju ove obveze od strane Vijeća ministara, kao i realnu potrebu za donošenjem zakona, prethodni saziv Povjerenstva odlučio se pojaviti u ulozi predlagača, te je u tu svrhu formirana posebna Radna grupa za izradu Prijedloga zakona u čijem su sastavu pored članova ZP OSA bili i predstavnici Obavještajno-sigurnosne agencije BiH, Ministarstva sigurnosti BiH, Ministarstva obrane BiH, NATO Štaba Sarajevo, OSCE Misije u BiH, EUFOR-a i EUPM-a. Članovi Povjerenstva su također namjenski posjetili nekoliko parlamenata u regionu i EU kako bi iz prve ruke došli do relevantnih saznanja i iskustava koja je moguće primijeniti prilikom izrade Prijedloga. Po okončanju svih ovih aktivnosti, Prijedlog zakona je finaliziran i upućen u parlamentarnu proceduru, gdje na kraju nažalost nije uspio dobiti potrebnu većinu.

Imajući u vidu ogroman trud koji je dosada uložen u izradu Prijedloga, potrebu da se rečeni zakon usvoji, kako zbog učinkovitijeg obavljanja nadzora iz nadležnosti Povjerenstva, tako i u svrhu ispunjenja međunarodnih obveza BiH (proisteklih iz IPAP/NATO ciljeva), kao i činjenicu da PSBiH sada radi u novom sazivu, Povjerenstvo će i u ovom sazivu pokušati inicirati donošenje Zakona o parlamentarnom nadzoru, što će vjerovatno podrazumijevati i ponovno okupljanje Radne grupe za izradu prijedloga, u istom ili nešto užem sastavu.

Rok za ovu aktivnost je prosinac 2011.

3. POSJETE INSTITUCIJAMA I TIJELIMA

Posjete tijelima i institucijama koji prirodom svoje djelatnosti potpadaju u nadležnosti Povjerenstva važan su element učinkovitog parlamentarnog nadzora. U 2011. godini su stoga u funkciji nadzora planirane slijedeće posjete:

a) Posjeti OSABiH

Zakonom o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH utvrđeno je da je Povjerenstvo nadležno da provodi nadzor nad zakonitošću rada OSABiH. Primarni zadatak Povjerenstva u svrhu ispunjavanja funkcije nadzora su posjeti organizacijskim cjelinama OSABiH, kojom prilikom se Povjerenstvo u mogućnosti na najdirektniji način upoznati sa konkretnim radom uposlenika OSABiH, obaviti kontrolu istoga, te općenito sagledati realno stanje na terenu iz ugla svojih nadležnosti. Posjeti koji su obavljani u prethodnim mandatima ocijenjeni su kao korisni, kako od strane Povjerenstva, tako i od strane same OSABiH. Shodno tome, Povjerenstvo je planiralo posjetiti OSABiH i u 2011. godini, i to:

- Sjedište OSABiH u Sarajevu i Interfejs centar (srpanj)
- Terenski ured u Brčkom (rujan)
- Centar za obuku Banja Luka (listopad)
- Terenski ured u Mostaru (studeni).

Kao i do sada, Povjerenstvo se prilikom izbora lokacija rukovalo ranijom praksom, organizacijskom strukturom Agencije, te principima izbalansirane teritorijalne zastupljenosti posjećenih centara u okviru BiH.

Komisija za ovu godinu nije planirala nenajavljene posjete OSABiH, zbog značajnog broja obveza kojima se mora prioritarnije posvetiti uslijed velikoga kašnjenja u formiranju Domova i Povjerenstava PSBiH.

b) Posjete ostalim institucijama i tijelima

Zakonom o zaštiti tajnih podataka BiH (ZOZTP) se u nadležnost Povjerenstva stavlja provedba nadzora nad primjenom Zakona od strane institucija BiH, entitetskih tijela i tijela na ostalim razinama državnoga ustroja BiH.

Potpuna i bezuvjetna primjena odredbi ZOZTP također je i jedan od kriterija koje BiH treba ispuniti na svom putu ka NATO-u i EU.

S tim u svezi, Povjerenstvo će u 2011. godini posjetiti Ministarstvo sigurnosti BiH, kako bi se iz prve ruke upoznalo s trenutnim stanjem u ovoj oblasti (budući da je Sektor za zaštitu tajnih podataka pri Ministarstvu sigurnosti zakonom određen kao Državno sigurnosno tijelo, zaduženo za sprovedbu ZOZTP). Prilikom ovog posjeta Povjerenstvo će ispitati i nivo saradnje između Ministarstva sigurnosti i OSABiH. Rok za ovu aktivnost je listopad.

Posjete entitetskim parlamentima koje bi bile uobičajeni dio Plana rada neće biti moguće realizirati u 2011. godini, zbog kratkoće vremena koje je Povjerenstvu na raspolaganju do kraja godine, kao i zbog želje da se prethodno dobro upozna sa svim ulaznim podacima koji su potrebni za učinkovito obavljanje takvog posjeta.

4. EDUKACIJA

Imajući u vidu nadležnosti Povjerenstva, neophodno je osigurati kontinuiranu edukaciju, kako članova Povjerenstva, tako i osoblja u Uredu tajnika.

Edukacija će se u 2011. godini odvijati kroz učešće na seminarima, kursevima i studijskim putovanjima. Povjerenstvo u ovoj godini neće biti u mogućnosti organizirati edukacijske aktivnosti kojima je samo pokretač, a kojima je ciljna publika civilno društvo, mediji, akademska zajednica i slično, ponovno uslijed kratkoće preostalog vremena i zakašnjenja vlastitog formiranja.

Obuke na kojima će Povjerenstvo do kraja godine učestvovati u svojstvu polaznika su kako slijedi:

- a) Obuka o rukovanju tajnim podacima i ostalim procedurama koje su Povjerenstvu potrebne u radu, a koje proizilaze iz Zakona o zaštiti tajnih podataka BiH. Predavač će biti predstavnik Državnog sigurnosnog tijela, a rok za provedbu aktivnosti je srpanj 2011.
- b) Obuka o odredbama Zakona o OSABiH i praktičnim iskustvima u dosadašnjoj interakciji između OSABiH i Povjerenstva. Predavač će biti predstavnik OSABiH, a rok za provedbu aktivnosti je srpanj 2011.
- c) Uvodni seminar o parlamentarnom nadzoru sigurnosnih službi i konkretnim aktivnostima prijašnjih saziva Povjerenstva. Predavač će biti predstavnik Odjela za sigurnosnu saradnju OSCE Misije u BiH, a planirani rok za provedbu aktivnosti je listopad.

5. MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI

Povjerenstvo će u 2011. godini nastaviti dosadašnji trend uzajamno korisne međunarodne suradnje, prije svega kroz realiziranje slijedećih aktivnosti:

a) **Sastanak s ravnateljem Odjela za sigurnosnu saradnju Misije OSCE-a u BiH**

OSCE Misija u BiH dugogodišnji je partner Povjerenstva čiji je doprinos dosadašnjim uspjesima Povjerenstva neosporan. U želji da se konstruktivna suradnja sa Misijom nastavi, planiran je sastanak sa ravnateljem Odjela za sigurnosnu saradnju, na kome će novom sazivu Povjerenstva biti predočeni ključni projekti koji su ranije realizirani uz pomoć OSCE, te ponuda za potporu u novim aktivnostima Povjerenstva, sukladno potrebama koje Povjerenstvo izrazi i usvojenim Planom rada. Rok za ovu aktivnost je rujan.

b) Učešće na Trećoj regionalnoj konferenciji parlamentarnih tijela za nadzor nad radom obavještajnih službi u Jugoistočnoj Evropi, koja će se održati u Beogradu. ZP OSA je idejni tvorac ove Konferencije, i uložila je veliki trud u njeno organiziranje i kasnije osiguranje njenog kontinuiteta, budući da je ista prilikom pokretanja zamišljena ne kao jednokratni događaj, nego kao trajan regionalni forum. Prva konferencija održana je u Sarajevu, a Druga u Zagrebu. Koliko je projekat uspio i zaživio, najbolje se vidi po tome da se za svaku slijedeću konferenciju prijavljuje sve veći broj zemalja, kao i po činjenici da je njeno održavanje sada postalo redovna stavka u radnim planovima parlamenata u regionu. Rok za ovu aktivnost je rujan.

c) **Sastanak s Zapovjednikom NATO Stožera Sarajevo**

Jedan od bitnih preduvjeta koji stoje pred BiH u smislu njenih NATO i EU aspiracija je uspostava cjelovite i učinkovite civilne demokratske kontrole nad obavještajno-

sigurnosnim sektorom. Na ovaj cilj nadovezuju se potpuna i bezuvjetna primjena Zakona o zaštiti tajnih podataka i Sigurnosnog sporazuma između NATO-a i BiH, te ispunjavanje kriterija za pozitivnu ocjenu u okviru IPAP-a. U sklopu dosadašnjih napora Povjerenstva (u prethodnim sazivima) na ispunjenju ovih ciljeva, NATO Stožer Sarajevo uvijek se pojavljivao kao vrijedan i koristan partner i potpora. S time na umu, i želeći nastaviti takav trend, Povjerenstvo je planiralo sastati se sa novim Zapovjednikom. Rok za ovu aktivnost je studeni.

d) Posjete drugim parlamentima

OSCE Misija u BiH ponudila je da za Povjerenstvo organizira i pokrije troškove posjeta parlamentima Turske i Češke. Povjerenstvo je načelno zainteresirano za svaku studijsku posjetu, pa tako i za ovu, ali će o konkretnom prihvaćanju ponude odlučiti ravnajući se prvenstveno stepenom ispunjenja vlastitih obveza do zadnjeg tromjesečja 2011. godine, kao i obvezama koje njihovi članovi imaju spram sjednica Domova čiji je rad također u zaostatku, a koji su prioritetni. Ponudeni rokovi za realizaciju posjeta trenutno nisu precizirani.

6. OSTALO

Povjerenstvo u novom sazivu će do kraja godine nastojati da uspostavi i održi što je moguće bliži i češći kontakt sa institucijama koje su u njenoj nadležnosti, u svrhu ispunjenja svojih zakonskih obveza. Sastanci sa predstavnicima međunarodnih institucija vjerojatno će u 2011. biti nešto slabijeg intenziteta nego što je dosad bilo uobičajeno, iz razloga ograničenog vremena koje je Povjerenstvu na raspolaganju za ispunjenje prioritarnijih zadataka na domaćem planu.

Povjerenstvo će nastojati sustići trenutni zaostatak u radu nastao uslijed velike stanke u kontinuitetu njenoga rada, realizirajući pritom sve zadatke koji su joj relevantnim zakonima stavljeni u nadležnost.

PREDSJEDATELJ POVJERENSTVA
Dr Mirsad Đugum